

บทที่ 2

แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และทฤษฎี

ในการศึกษาเรื่อง ทักษะคิดของนักลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่องบการเงินระหว่างกาลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้นำแนวคิดทฤษฎีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีทางทัศนคติ
2. แม่บทการบัญชีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน
3. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
4. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล

1. ทฤษฎีทางทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

Gordon Allport กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสภาวะที่มีก่อนการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมซึ่งหมายถึง สภาพของความพร้อมทางด้านจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้จะ เป็นแรงที่จะกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่ เกี่ยวข้อง

Cutler V. Good กล่าวว่า ทัศนคติคือความพร้อมที่จะแสดงออกในทางใดทางหนึ่ง คือ การสนับสนุนหรือต่อต้านสภาพการณ์ บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็นที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่ พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ²

1. องค์ประกอบทางด้านความเข้าใจ (Cognitive Component)

เป็นส่วนที่แสดงถึงความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) และความเชื่อ (Beliefs) ที่ผู้บริโภคมีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนของความเข้าใจเป็นส่วนประกอบแรก ซึ่งก็คือความรู้และการรับรู้ที่ได้รับจากการผสมกับประสบการณ์โดยตรงต่อทัศนคติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหลายแหล่งข้อมูล ความรู้และผลกระทบท่อการรับรู้นี้จะกำหนดความเชื่อถือ ซึ่ง

² ศิริวรรณ เสรีรัตน์. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2538: หน้า 144-146

หมายถึง สภาพด้านจิตใจที่สะท้อนความรู้เฉพาะอย่างของบุคคล และมีการประเมินเกี่ยวกับความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component)

เป็นส่วนที่สะท้อนถึงอารมณ์ (Emotion) หรือความรู้สึก (Feeling) ของผู้บริโภคมที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สภาพอารมณ์จะสามารถเพิ่มประสบการณ์ด้านบวก (Positive) หรือด้านลบ (Negative) ซึ่งประสบการณ์จะมีผลกระทบต่อจิตใจ วิธีปฏิบัติที่ใช้วัดการประเมินผลอาศัยเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ดี หรือไม่ดี เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior Component)

เป็นส่วนที่สะท้อนถึงความน่าจะเป็น หรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม การปฏิบัติหรือปฏิกิริยาของผู้บริโภคด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่ง

ประเภทของทัศนคติ

1. ทัศนคติเชิงบวกหรือที่ดี เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึกอารมณ์จากสภาพจิตใจ ได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน การดำเนินการขององค์กร และอื่นๆ

2. ทัศนคติเชิงลบหรือไม่ดี คือทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางลบเสียไม่ได้ รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลง ระแวง สงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินการขององค์กร และอื่นๆ

3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กรและอื่นๆ โดยสิ้นเชิง

2. แม่บทการบัญชีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน³

การบัญชี หมายถึง ศิลปการเก็บรวบรวม การบันทึก การจำแนกและทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเศรษฐกิจในรูปแบบตัวเงิน และจัดทำภายใต้มาตรฐานวิชาการปฏิบัติทางการบัญชีอย่างเหมาะสมทั้งในเรื่องการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าและการเปิดเผยข้อมูล ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีคือการจัดทำงบการเงิน ซึ่งจะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินอันเป็นประโยชน์แก่บุคคลภายนอกทุกประเภท

³ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, แม่บทการบัญชี. ใน นภาพร ณ เชียงใหม่, การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาวิชาการ (2535) จำกัด, 2547 หน้า 2-8.

หลายฝ่าย และผู้สนใจในกิจกรรมของกิจการในการนำไปใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และกิจการควรนำเสนองบการเงินที่สมบูรณ์ ณ วันสิ้นงวด ซึ่งต้องจัดทำและนำเสนออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีแบบแผนถูกต้องตามควรตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป คำนึงถึงการมีคุณภาพ ถูกต้องตามควรและยุติธรรม การเปิดเผยข้อมูลจะต้องเพียงพอ (คือไม่ปกปิด) ต้องเปิดเผยอย่างถูกต้อง (คือไม่บิดเบือน) โดยสาระสำคัญคือไม่ทำให้หลงผิด

หน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำงบการเงิน

ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินของกิจการ งบการเงินจะแสดงผลการบริหารงานหรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารในการบริหารทรัพยากรของกิจการ ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลการบริหารงานเพื่อใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น การตัดสินใจโยกย้าย หรือเปลี่ยนผู้บริหาร การตัดสินใจขาย การลดจำนวนการ ลงทุน หรือการเพิ่มเงินลงทุน

ผู้ใช้งบการเงิน

งบการเงินจะจัดทำและนำเสนอเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป แสดงถึงผลกระทบทางการเงินในลักษณะข้อมูลรวม แก่ผู้ใช้ภายนอกที่มีความต้องการใช้ข้อมูลที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่างบการเงินที่จัดทำขึ้น ไม่อาจตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลได้ทุกกลุ่ม แต่ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากงบการเงินเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ งบการเงินอาจแสดงเป็นเอกเทศ หรืออาจแสดงรวมในเอกสารเผยแพร่อื่น เช่น รายงานประจำปีหรือหนังสือชี้ชวน จึงสามารถจัดกลุ่มผู้ใช้งบการเงินเป็น 7 กลุ่มคือ

1. ผู้ลงทุน หมายถึง ผู้เป็นเจ้าของเงินทุนรวมทั้งที่ปรึกษา ซึ่งต้องการทราบถึงความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุน ผู้ลงทุนต้องการข้อมูลที่จะช่วยในการพิจารณาตัดสินใจซื้อที่จะช่วยในการประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายเงินปันผลด้วย
2. ลูกจ้าง หมายถึง ลูกจ้าง รวมทั้งกลุ่มตัวแทนซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงและความสามารถในการทำกำไรของนายจ้าง นอกจากนี้ ยังต้องการข้อมูลที่จะช่วยให้สามารถประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายค่าตอบแทน บำเหน็จ บำนาญ และโอกาสในการจ้างงาน
3. ผู้ให้กู้ หมายถึง ผู้ซึ่งต้องการข้อมูลที่จะช่วยในการพิจารณาว่าเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจะได้รับชำระเมื่อครบกำหนด
4. ผู้ขายสินค้าและเจ้าหนี้อื่น หมายถึง ผู้ซึ่งต้องการข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าหนี้สินจะได้รับชำระเมื่อครบกำหนด เจ้าหนี้การค้าอาจให้ความสนใจข้อมูลของกิจการในระยะเวลา

ที่สั้นกว่าผู้ให้กู้ นอกจากนี้การดำเนินงานของเจ้าหนี้ที่ขึ้นอยู่กับภาระดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการซึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่

5. ลูกค้ำ หมายถึง ผู้ซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการ โดยเฉพาะกรณีที่มีความสัมพันธ์อันยาวนาน หรือต้องพึ่งพากิจการนั้น

6. รัฐบาลและหน่วยงานราชการ หมายถึง หน่วยงานที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการในการจัดสรรทรัพยากร การกำกับดูแล การพิจารณากำหนดนโยบายทางภาษี และเพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณรายได้ประชาชาติ และจัดทำสถิติในด้านต่างๆ

7. สาธารณชน หมายถึง ประชาชนผู้ซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มความสำเร็จและการดำเนินงานของกิจการเนื่องจากกิจกรรมอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสาธารณชนในการจ้างงานและการรับซื้อสินค้าจากผู้ผลิตในท้องถิ่น

ข้อจำกัดของข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเชื่อถือได้ มี 3 ประการ คือ

1. **ทันต่อเวลา** งบการเงินจะจัดทำขึ้นสำหรับหนึ่งปีเสมอ และกิจการต้องนำเสนองบการเงินภายในห้าเดือนนับจากวันที่บดลุในทางปฏิบัติกิจการอาจต้องการทำงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาอื่น งบการเงินจะมีประโยชน์ลดลงหากไม่ได้นำเสนอในเวลาอันสมควร กิจการควรนำเสนองบการเงินตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับของหน่วยงานอื่น เช่น คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การรายงานข้อมูลที่ล่าช้าอาจทำให้ข้อมูลสูญเสียความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ กิจการอาจจำเป็นต้องเสนอรายงานให้ทันต่อเวลาก่อนที่จะทราบข้อมูลเกี่ยวกับรายการ และเหตุการณ์ทางบัญชีในทุกลักษณะซึ่งอาจทำให้ความเชื่อถือได้ลดลงในทางกลับกัน หากกิจการรอนจนกระทั่งทราบข้อมูลในทุกลักษณะจึงจะเสนอรายงานนั้น อาจมีความเชื่อถือได้สูง แต่ไม่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจในช่วงเวลานั้น จึงจะเห็นได้ว่าทันต่อเวลาต้องพิจารณาถึงความต้องการของผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจเป็นหลัก

2. **ข้อจำกัดความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนที่เสียไป** ถือเป็นข้อจำกัดที่สำคัญของงบการเงิน โดยปกติประโยชน์ที่ได้รับจากข้อมูลควรมากกว่าต้นทุนในการจัดหาข้อมูลนั้น

3. **ความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ** หมายถึงความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ ถูกต้องและยุติธรรมหรือถูกต้องตามควร การนำลักษณะเชิงคุณภาพและมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมมาปฏิบัติก็สามารถสร้างผลให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่ถูกต้องและยุติธรรมได้ ผู้จัดทำบ

การเงินจึงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพในการเลือกคุณสมบัติลักษณะเชิงคุณภาพ ซึ่งมี 4 ประการ คือ

3.1 ความเข้าใจได้ หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินได้ข้อมูลดังกล่าว จึงต้องสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการบัญชี มีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษากิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ บ่อยครั้งที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจงบการเงินได้ดีขึ้นหากกิจการแสดงจำนวนเงินไว้ในหลักพันหรือหลักล้านซึ่งสามารถทำได้ หากเปิดเผยถึงจำนวนหลักและ ไม่ทำให้ข้อมูลสูญเสียความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

3.2 เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อมูลต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ข้อมูลในอดีตมักถือเป็นเกณฑ์ในการคาดคะเนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งข้อผิดพลาด ช่วยยืนยันความถูกต้องของการคาดคะเนที่ผ่านมา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณและ โครงสร้างสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงิน สามารถคาดคะเนความสามารถในการรับประโยชน์จากการลงทุนในโอกาสใหม่ๆ รวมทั้งเรื่องอื่นๆ เช่น การจ่ายเงินปันผล การจ่ายค่าจ้าง การเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ ความสามารถในการชำระหนี้ การพิจารณาความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จะต้องคำนึงถึงความมีนัยสำคัญ

ความมีนัยสำคัญ ข้อมูลที่มีนัยสำคัญ พิจารณาจาก หากไม่แสดงข้อมูลหรือแสดงผิดพลาดมีผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งความมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดของรายการ และรายการที่มีนัยสำคัญแต่ละรายการต้องแยกแสดงในงบการเงิน ส่วนรายการที่ไม่มีนัยสำคัญต้องนำไปรวมกับรายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยไม่จำเป็นต้องแยกแสดงข้อมูลมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือไม่ พิจารณาจากความเสี่ยงและ โอกาส เช่น มูลค่าสินค้าคงเหลือจำนวนมากต้องแยกแสดงเป็นรายการประเภทหลัก แต่หากมูลค่าสินค้าคงเหลือมีจำนวนต่ำ และไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ถือว่าไม่มีนัยสำคัญอาจแสดงรวมในกลุ่มวัสดุอื่นใด

3.3 การเปรียบเทียบกันได้ การเปรียบเทียบหมายถึง จำนวนหรือข้อมูลที่เป็นตัวเลขของรายการในงบการเงินงวดก่อน ซึ่งนำมาแสดงในงบการเงินงวดปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน ได้ และสามารถเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างกิจการได้ กิจการต้องแสดงและจัดประเภทรายการในงบการเงินให้เป็นแบบเดียวกันในทุกงวดบัญชี หากมีการจัดประเภทรายการใหม่ กิจการควรเปิดเผยลักษณะของรายการปรับปรุงที่จะกระทบข้อมูลเปรียบเทียบ การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และการเปิดเผยนโยบายบัญชีช่วยให้งบการเงินมีคุณสมบัติเปรียบเทียบกันได้ เพื่อผู้ใช้งบ

การเงินสามารถคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ

งวดบัญชี มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับความสามารถเปรียบเทียบงบการเงิน กิจการต้องนำเสนองบการเงินอย่างน้อยปีละครั้ง ยกเว้นในกรณีพิเศษที่มีการเปลี่ยนแปลงวันที่ในงบการเงิน กิจการจำเป็นต้องนำเสนองบการเงินซึ่งมีงวดบัญชีสั้นหรือยาวกว่าหนึ่งปี ต้องเปิดเผยเหตุผลในการใช้งวดบัญชีที่สั้นหรือยาวกว่าหนึ่งปี รวมทั้งข้อเท็จจริงที่ว่าจำนวนที่มาจากงวดก่อนไม่สามารถเปรียบเทียบได้กับจำนวนของงวดปัจจุบันที่แสดงในงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเจ้าของ งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

3.4 ความเชื่อถือได้ ผู้ใช้งบการเงินเชื่อถือได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินอย่างเที่ยงธรรม มีความเป็นกลางปราศจากความลำเอียง มีความระมัดระวัง และมีความครบถ้วนในทุกกรณีที่มีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจมากกว่ารูปแบบทางกฎหมายของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชี เช่น กิจการประมาณการค่าเสียหายจากการฟ้องร้อง ที่อยู่ในการพิจารณาคดี จำนวนค่าเสียหายและผลการพิจารณาคดียังไม่แน่นอน กิจการควรเปิดเผยจำนวนค่าเสียหายเกี่ยวกับการฟ้องร้องแต่ไม่ควรรับรู้ค่าเสียหายในงบการเงินเนื่องจากค่าเสียหายไม่แน่นอน และไม่สามารถคาดเดาได้อย่างสมเหตุสมผล ข้อ พิจารณาความเชื่อถือได้มี 5 ประการ คือ

3.4.1 ตัวแทนอันเที่ยงธรรม งบดุลควรแสดงสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของเฉพาะรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ณ วันที่เสนอรายงาน

3.4.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ข้อมูลต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงมิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายอย่างเดียว เช่น กิจการ โอนสินทรัพย์ให้กับบุคคลอื่นโดยมีเอกสารการโอนกรรมสิทธิ์ แต่ในสัญญาระบุให้กิจการยังคงได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต ดังนั้น กิจการรายงานว่าได้ขายสินทรัพย์จึงไม่เป็นตัวแทนรายการอันเที่ยงธรรม

3.4.3 ความระมัดระวัง กิจการต้องเปิดเผยผลกระทบและหลักความระมัดระวังที่ใช้ในการทำงานการเงิน โดยแสดงเจตนาที่จะไม่ทำให้งบการเงินขาดความเป็นกลางและขาดความน่าเชื่อถือ เช่น การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่มีตัวตน และจำนวนเรียกเรื่องค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามสัญญารับประกัน การประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์ หรือรายได้แสดงจำนวนที่สูงเกินไป และแสดงหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป ในทางตรงกันข้ามหากใช้หลักความระมัดระวังมิได้อนุญาตให้ตั้งค่าเผื่อหนี้สูญไว้สูงเกินไป เพื่อแสดงสินทรัพย์หรือรายได้จำนวนที่ต่ำเกินไป และแสดงหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายจำนวนสูงเกินไป

3.4.4 ความเป็นกลาง ข้อมูลที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความน่าเชื่อถือ เมื่อ งบการเงินนั้นมีความเป็นกลางหรือมีการแสดงข้อมูลปราศจากความลำเอียง งบการเงินจะขาดความเป็นกลางหากงบการเงินนั้นมีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจ หรือใช้ดุลยพินิจตามเจตนาของ กิจการ

3.4.5 ความครบถ้วน งบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของ ความมีนัยสำคัญ หากไม่แสดงจะทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิดและ ขาดความน่าเชื่อถือ และมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อยลง

3. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน¹

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สอดคล้องกับแนวทางของแม่บทการบัญชีโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ กำหนดเกณฑ์ในการนำเสนองบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปและเพื่อให้มั่นใจว่า งบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อนๆ ของกิจการ และกับงบการเงินของกิจการอื่น กิจการต้องจัดทำและนำเสนอเพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ให้ถือปฏิบัติกับกิจการทุกประเภทรวมถึงกิจการธนาคารและประกันภัย

องค์ประกอบของงบการเงิน

งบการเงินแสดงถึงผลกระทบทางการเงิน โดยการจัดประเภทของรายการและเหตุการณ์ ทางบัญชีตามลักษณะเชิงเศรษฐกิจ ประเภทของรายการดังกล่าวเรียกว่า องค์ประกอบของงบการเงิน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินในงบดุล ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และ ส่วนของเจ้าของ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย โดยทั่วไปงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินสะท้อนถึง องค์ประกอบในงบกำไรขาดทุนและการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในงบดุล

จากข้อมูลข้างต้นจึงสรุปได้ว่างบการเงินที่สมบูรณ์ต้องประกอบด้วย

1. งบดุล
2. งบกำไรขาดทุน
3. งบใดงบหนึ่งดังต่อไปนี้

¹ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน. ใน นภาพร ณ เชียงใหม่, การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาวิชาการ (2535) จำกัด, 2547 หน้า 9-19.

3.1 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

3.2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

4. งบกระแสเงินสด

5. นโยบายบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

6. กิจการบางกิจการอาจแสดงข้อมูลเพิ่มเติม เช่น รายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือ งบมูลค่าเพิ่ม (เป็นงบที่แสดงถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม กิจการรวมถึงการแบ่งสรรมูลค่าเพิ่มดังกล่าวแก่ลูกค้า สังคม ลูกค้า รัฐบาล สิ่งแวดล้อมและเจ้าของ ทุน เช่น บริษัท ปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย แจกเกี่ยวกับโครงการปลูกป่าชายเลน และโครงการ ท่องเที่ยวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม) หรือเมื่อลูกค้าเป็นกลุ่มผู้ใช้งบการเงินที่สำคัญ กิจการควรแสดง ข้อมูลเกี่ยวกับค่าจ้างและเงินปันผล หรือการให้แบ่งหุ้น ให้สิทธิในการซื้อหุ้นสามัญของกิจการก่อน บุคคลอื่น

นอกจากนั้น กิจการควรจัดให้มีรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงิน โดยผู้ บริหาร ซึ่งอธิบายถึงส่วนสำคัญของผลการดำเนินงานของกิจการรวมทั้งฐานะการเงินและความไม่ แน่หนอนที่กิจการเผชิญอยู่ และอาจรวมถึงการวิเคราะห์เรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยและอิทธิพลที่มีผลต่อการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมใน การดำเนินธุรกิจ การตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของกิจการ นโยบายการลงทุนเพื่อรักษาระดับและ การเพิ่มผลการดำเนินงานและนโยบายการจ่ายเงินปันผล

2. รายงานแหล่งเงินทุนของกิจการ นโยบายเกี่ยวกับ โครงสร้างเงินทุนและนโยบาย บริหารความเสี่ยง

3. จุดเด่นและทรัพยากรของกิจการที่ไม่ได้สะท้อนในงบดุล ภายใต้ข้อกำหนดของ มาตรฐานการบัญชี

1. งบดุล

เป็นงบที่แสดงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการวัดฐานะการเงิน มีส่วน ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

1) **สินทรัพย์** หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากร ดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจาก ทรัพยากรนั้นในอนาคต

2) **หนี้สิน** หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาระผูกพันดังกล่าวเป็น ผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มี ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

3) ส่วนของเจ้าของ หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว

รูปแบบการแสดงงบการเงิน สามารถแสดงเป็นงบแยกเทศและงบการเงินรวมรายปี และรายไตรมาส นอกจากนั้น มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 ได้กำหนดให้บุคคลต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัดพร้อมจำนวนเงินคงต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
2. ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่น
3. สินค้าคงเหลือ
4. เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย
5. สินทรัพย์ทางการเงิน
6. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
7. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
8. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น
9. หนี้สินหรือสินทรัพย์ที่เกี่ยวกับภาษีเงิน ได้รอการตัดบัญชี
10. ประมาณการหนี้สิน
11. หนี้สินไม่หมุนเวียนที่มีภาระดอกเบี้ย
12. ส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย
13. ทุนที่ออกและสำรองต่าง ๆ

บุคคลต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัด หัวข้อเรื่อง และข้อยกเว้นย่อยเพิ่มเติม หากมาตรฐานการบัญชีกำหนดหรือถ้าการแสดงนั้น ทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควร

2. งบกำไรขาดทุน

แสดงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงาน ในงบกำไรขาดทุน ได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย

ผลการดำเนินงาน

กำไรมักใช้วัดผลการดำเนินงานหรือใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดผลด้านอื่น เช่น ผลตอบแทนจากการลงทุน หรือกำไรต่อหุ้น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดกำไรหรือรายได้และค่าใช้จ่าย การรับรู้และการวัดค่าของรายได้และค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับแนวคิดเรื่องทุน และการรักษาระดับทุนที่กิจการใช้ในการจัดหางบการเงิน คำนิยามขององค์ประกอบดังกล่าว กำหนดไว้ดังนี้

1. รายได้ หมายถึง การเพิ่มของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้ถือหุ้น

2. ค่าใช้จ่าย หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินอันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้ถือหุ้น

รายได้

รายได้ตามคำนิยาม รวมถึง รายการกำไรและรายได้ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ รายได้ดังกล่าว ได้แก่ รายได้จากการขาย รายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ดอกเบี้ย รายได้เงินปันผล รายได้ค่าเช่า ฯลฯ

รายการกำไร หมายถึง รายการที่เป็นไปตามคำนิยามของรายได้และอาจเกิดจากกิจกรรมตามปกติของกิจการหรือไม่ก็ได้ รายการกำไรแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจึงมีลักษณะไม่แตกต่างไปจากรายได้ ดังนั้น แม้บทการบัญชีนี้ไม่ถือรายการกำไรเป็นองค์ประกอบแยกต่างหาก

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายตามคำนิยามรวมถึง รายการขาดทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ ค่าใช้จ่ายดังกล่าว ได้แก่ ต้นทุนขาย ค่าแรง ค่าเสื่อมราคา ฯลฯ ค่าใช้จ่ายมักอยู่ในรูปกระแสออกหรือการเสื่อมค่าของสินทรัพย์ เช่น เงินสดและรายการเทียบเท่า เงินสด สินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการขาดทุน หมายถึง รายการที่เป็นไปตามคำนิยามของค่าใช้จ่ายและอาจเกิดจากกิจกรรมตามปกติของกิจการหรือไม่ก็ได้ รายการขาดทุนแสดงถึงการลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจึงมีลักษณะไม่แตกต่างไปจากค่าใช้จ่าย ดังนั้น แม้บทการบัญชีนี้ไม่ถือรายการขาดทุนเป็นองค์ประกอบแยกต่างหาก

ข้อมูลที่ต้องแสดงในงบกำไรขาดทุน

งบกำไรขาดทุนต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัดพร้อมจำนวนเงินดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

1. รายได้
2. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
3. ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าซึ่งคำนวณโดยวิธีส่วนได้

เสีย

4. ค่าใช้จ่ายทางการเงิน
 5. ค่าใช้จ่ายทางภาษี
 6. กำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติ
 7. ส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย
 8. รายการพิเศษ
 9. กำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด
3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน (ซึ่งอาจจัดทำและนำเสนอได้หลายรูปแบบ เช่น งบกระแสเงินสด หรือ งบกระแสเงินทุน)

กระแสเงินสด การจัดทำงบกระแสเงินสดในปัจจุบัน จะให้ความสนใจต่อจำนวนกำไรสุทธิเป็นเงินสด จึงให้จัดทำงบกระแสเงินสด เป็นส่วนประกอบของงบดุล และงบกำไรขาดทุนแทนการจัดทำงบกระแสทุนหมุนเวียน การจัดทำงบกระแสเงินสดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 95 และมาตรฐานการบัญชีของไทย ฉบับที่ 25 ซึ่งงบกระแสเงินสดเป็นงบที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเงินสดไหลเข้า และเงินสดไหลออกจากกิจการระหว่างงวดบัญชี การแสดงรายการในงบกระแสเงินสดจะต้องแยกแยะแสดงเป็น 3 กิจกรรม คือ

เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

เงินสดจากกิจกรรมลงทุน และ

เงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

4. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 41 เรื่องงบการเงินระหว่างกาล⁵

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดเนื้อหาขั้นต่ำที่ต้องแสดง และเปิดเผยในงบการเงินระหว่างกาล รวมทั้งหลักการในการรับรู้และวัดมูลค่ารายการที่นำเสนอในงบการเงินแบบที่สมบูรณ์และแบบย่อสำหรับงวดระหว่างกาล งบการเงินระหว่างกาลที่เชื่อถือได้ และทันต่อเวลาจะช่วยให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ใช้งบการเงินอื่นเข้าใจถึงสถานะทางการเงิน และสภาพคล่องของกิจการรวมถึงความสามารถของกิจการในการก่อให้เกิดรายได้ และกระแสเงินสด

งวดระหว่างกาล หมายถึง งวดของงบการเงินที่สั้นกว่างวดปีบัญชี

⁵ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล. บริษัท พีเอ อีพีวี. 2542.

งบการเงินระหว่างกาล หมายถึง รายงานทางการเงินที่นำเสนอสำหรับงวดระหว่างกาล รายงานการเงินดังกล่าวรวมถึงงบการเงินแบบที่สมบูรณ์ซึ่งจัดทำตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การนำเสนองบการเงิน หรืองบการเงินแบบย่อซึ่งจัดทำตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ส่วนประกอบของงบการเงินระหว่างกาล

งบการเงินระหว่างกาลต้องมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

1. งบดุลแบบย่อ
2. งบกำไรขาดทุนแบบย่อ
3. งบแบบย่องบใดงบหนึ่งดังต่อไปนี้
 - งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของ
 - งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
4. งบกระแสเงินสดแบบย่อ
5. หมายเหตุประกอบงบการเงินที่สำคัญ

รูปแบบและเนื้อหาของงบการเงินระหว่างกาล

หากกิจการเลือกนำเสนองบการเงินระหว่างกาล แบบที่สมบูรณ์ กิจการต้องกำหนดเนื้อหาและรูปแบบของงบการเงินตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีเรื่อง การนำเสนองบการเงิน

หากกิจการเลือกนำเสนองบการเงินระหว่างกาลแบบย่อ กิจการต้องแสดงหัวข้อเรื่องและยอดรวมย่อ ในลักษณะเดียวกับที่แสดงในงบการเงินประจำปีล่าสุดและต้องเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ กิจการต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัดหรือเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมหากการไม่แสดงหรือการไม่เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมนั้นทำให้งบการเงินระหว่างกาลแบบย่อบิดเบือนไปจากความเป็นจริง

กิจการต้องแสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน และกำไรต่อหุ้นปรับลดในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดระหว่างกาลไม่ว่าจะเป็นงบกำไรขาดทุนแบบที่สมบูรณ์หรือแบบย่อ

หมายเหตุประกอบงบการเงินที่สำคัญ

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ในหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล

1. ข้อเท็จจริงที่ว่ากิจการได้ใช้นโยบายการบัญชี และวิธีการคำนวณในงบการเงินระหว่างกาลเช่นเดียวกับที่ใช้ในงบการเงินประจำปี หรือข้อเท็จจริงที่ว่ากิจการได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีหรือวิธีการคำนวณ โดยเปิดเผยถึงลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนั้น
2. การอธิบายและความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานในงวดระหว่างกาล ที่มีลักษณะเป็นวัฏจักรหรือเป็นไปตามฤดูกาล

3. ลักษณะ และจำนวนเงินของรายการที่มีผลกระทบต่อสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ กำไรสุทธิ หรือกระแสเงินสด

4. ลักษณะและจำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงประมาณการของจำนวนเงินที่เคยรายงานไว้ในงวดระหว่างกาลก่อนของรอบปีบัญชีเดียวกันหรือในงวดปีบัญชีล่าสุด

5. การซื้อคืน การชำระคืน หรือการออกตราสารหนี้และตราสารทุน

6. จำนวนเงินปันผลจ่าย (ยอดรวมหรือต่อหุ้น) โดยแยกแสดงตามประเภทของหุ้น

7. รายได้จากส่วนงานและผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางธุรกิจ หรือส่วนงานทางภูมิศาสตร์ที่กิจการถือเป็นเกณฑ์หลัก

8. เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงินระหว่างกาลที่สำคัญ ซึ่งไม่ได้แสดงในงบการเงินระหว่างกาลของงวดที่นำเสนอ

9. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของกิจการในระหว่างงวด ซึ่งรวมถึงการรวมกิจการ การซื้อหรือจำหน่ายบริษัทย่อยและเงินลงทุนระยะยาว การปรับโครงสร้างและการยกเลิกการดำเนินงานบางส่วน

10. การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน หรือสินทรัพย์ที่อาจจะเกิดขึ้น นับตั้งแต่สิ้นงวดปีบัญชีล่าสุด

งบการเงินระหว่างกาลอาจให้ข้อมูลน้อยกว่างบการเงินประจำปี เพื่อหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลที่ซ้ำซ้อนผู้จัดทำงบการเงินควรพิจารณาถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากข้อมูลที่ทันต่อเวลา กับต้นทุนที่ต้องเสียไปในการจัดทำข้อมูลนั้นตามปกติ ผู้ใช้งบการเงินจะใช้งบการเงินระหว่างกาลควบคู่ไปกับงบการเงินประจำปีล่าสุด ดังนั้น กิจการจึงไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินระหว่างกาลหากการเปิดเผยนั้นไม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากงบการเงินประจำปีเนื่องจากข้อมูลที่ให้ จะซ้ำซ้อนกับข้อมูลที่ได้นำเสนอไปแล้ว กิจการควรเปิดเผยเฉพาะรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่สำคัญเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการ นับตั้งแต่วันสิ้นงวดปีบัญชีล่าสุดจนถึงวันสิ้นงวดระหว่างกาล เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

งวดที่ต้องนำเสนองบการเงินระหว่างกาล

รายงานระหว่างกาลต้องรวมงบการเงินระหว่างกาลแบบที่สมบูรณ์หรือแบบย่อ สำหรับงวดต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. งบดุล ณ วันสิ้นงวดระหว่างกาลปัจจุบัน เปรียบเทียบกับงบดุล ณ วันสิ้นงวดปีบัญชีล่าสุดที่ผ่านมา

2. งบกำไรขาดทุนสำหรับงวดระหว่างกาลปัจจุบัน และงบกำไรขาดทุนที่แสดงยอดตั้งแต่ต้นปีบัญชีปัจจุบันจนถึงวันสิ้นงวดระหว่างกาลเปรียบเทียบกับงบกำไรขาดทุน สำหรับช่วงเวลาเดียวกันของงวดที่ผ่านมา

3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่แสดงยอดตั้งแต่ต้นปีบัญชีปัจจุบันจนถึงวันสิ้นงวดระหว่างกาลเปรียบเทียบกับงบการเงินดังกล่าวสำหรับช่วงเวลาเดียวกันของงวดที่ผ่านมา

4. งบกระแสเงินสดที่แสดงยอดตั้งแต่ต้นปีบัญชี จนถึงวันสิ้นงวดระหว่างกาลเปรียบเทียบกับงบกระแสเงินสดสำหรับช่วงเวลาเดียวกันของงวดที่ผ่านมา

ตัวอย่างของงวดบัญชีที่ต้องนำเสนอสำหรับงบการเงินระหว่างกาล ที่มีรอบระยะสามเดือน และเก้าเดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2544 ซึ่งมีงวดบัญชีประจำปีล่าสุด สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 ดังนั้น การแสดงเปรียบเทียบของงบการเงินมีดังนี้

งบดุล	ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543
	XX	XX

งบกำไรขาดทุน	สำหรับงวด 3 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน		สำหรับงวด 9 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน	
	2544	2543	2544	2543
	XX	XX	XX	XX

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด	สำหรับงวด 9 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน	
	2544	2543
	XX	XX

ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนต้องนำเสนองบการเงินรวมระหว่างกาลตามมาตรฐานการบัญชีเรื่อง งบการเงินรวมและเงินลงทุนในบริษัทย่อย การแสดงงบการเงินระหว่างกาลเปรียบเทียบ ให้แสดงไว้ในหน้างบการเงินเดียวกันได้ ดังนี้

งบดุล

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	30 กันยายน	31 ธันวาคม	30 กันยายน	31 ธันวาคม
	2544	2543	2544	2543
	XX	XX	XX	XX

งบกำไรขาดทุน

	สำหรับงวด 3 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน				งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2544	2543	2544	2543	2544	2543	2544	2543
	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด

	สำหรับงวด 9 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2544	2543	2544	2543
	XX	XX	XX	XX

การใช้นโยบายการบัญชีที่สม่ำเสมอกับงบการเงินประจำปี

กิจการต้องใช้นโยบายการบัญชีเดียวกัน สำหรับงบการเงินระหว่างกลางและงบการเงินประจำปี เว้นแต่กิจการจะเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีภายหลังวันที่ในงบการเงินประจำปีล่าสุด ซึ่งต้องเปิดเผยข้อมูลไว้ในงบการเงินประจำปีถัดมา

การใช้การประมาณการ

กิจการต้องใช้วิธีวัดมูลค่าที่ทำให้มั่นใจว่า ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินระหว่างกลางสามารถเชื่อถือได้ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลทางการเงินทั้งหมดที่มีนัยสำคัญอย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ กิจการอาจต้องอาศัยการประมาณการที่สมเหตุสมผล เพื่อวัดมูลค่ารายการบางรายการในงบการเงินประจำปีและงบการเงินระหว่างกลาง ซึ่ง

ตามปกติกิจการจำเป็นต้องใช้ประมาณการในการจัดทางการเงินระหว่างกาลมากกว่าที่ต้องใช้ในการจัดทางการเงินประจำปี

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หุมนพล ชีววิริยะกุล (2543) ได้ศึกษาเรื่องการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของนักลงทุนรายย่อยในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพบว่า นักลงทุนรายย่อยจะใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานและการวิเคราะห์ทางเทคนิคประกอบกัน โดยจะเริ่มศึกษาจากการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานก่อน ซึ่งพบว่า นักลงทุนรายย่อยในหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์บริษัทมากที่สุด รองลงมาคือการวิเคราะห์เศรษฐกิจและตลาดหลักทรัพย์ จากนั้นจึงพิจารณาการวิเคราะห์อุตสาหกรรม และเมื่อศึกษาการวิเคราะห์ทางเทคนิคเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของราคาหลักทรัพย์โดยนักลงทุนรายย่อยจะใช้ข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดเพื่อทำการตัดสินใจลงทุนต่อไป ยังมีข้อมูลอื่นๆ ที่นักลงทุนนำมาประกอบการพิจารณา คือ เอกสารคำแนะนำตามสำนักงานตัวแทนนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ข้อมูลจากสื่อต่างๆ มีคนแนะนำให้ลงทุนและข่าวลือ

เบญจวรรณ หล่อตระกูลงาม (2543) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทหลักทรัพย์ในการแนะนำลูกค้าในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพบว่า ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้ในการแนะนำลูกค้าจะแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการวิเคราะห์ด้านเทคนิคประกอบกัน โดยเริ่มศึกษาจากข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจโดยรวม และภาวะตลาดหุ้น พิจารณาภาวะการเงินและสภาพคล่อง ของอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราแลกเปลี่ยน และการวิเคราะห์โดยพิจารณาเป็นรายบริษัท ทั้งเชิงคุณภาพในแง่ของโครงสร้างของเงินทุนและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาจากราคาตลาดต่อกำไรต่อหุ้น (P/E Ratio) มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (Net Asset Value) และความสามารถในการทำกำไร หลังจากนั้นจะวิเคราะห์แนวโน้มความเป็นไปของราคาหลักทรัพย์ เพื่อทำการตัดสินใจว่าจะซื้อขายหลักทรัพย์ ณ ราคาใด โดยใช้ทฤษฎีต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะนิยมใช้ Candle Stick, RSI และ MACD นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลด้านอื่นๆ ที่ใช้ประกอบซึ่งส่วนใหญ่จะดูข้อมูลจากสื่อต่างๆ ที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับหลักทรัพย์ สิทธิในการได้รับหุ้นเพิ่มทุน (ลูกหุ้น) และข่าวลือต่างๆ ที่เกิดขึ้น

เพียงใจ สุยะดุก (2543) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมของนักลงทุนในการเลือกโบรกเกอร์และการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ ห้องค้าจังหวัดเชียงใหม่ โดยพบว่า เหตุผลที่สำคัญของนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อต้องการกำไรจากการซื้อขายและ

พิจารณาข้อมูลข่าวสาร ของโบรกเกอร์เป็นสำคัญก่อนที่จะเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับโบรกเกอร์ การวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนจะอาศัยปัจจัยหลักในการพิจารณาคือฐานะทางการเงินของหลักทรัพย์มากที่สุด รองลงมาคือ ความมั่นคงทางการเงินและภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่นักลงทุนในน้ำนักท่ากับผลประกอบการของหลักทรัพย์นักลงทุนสนใจลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มสื่อสาร ธนาคาร พลังงานและเงินทุนหลักทรัพย์ตามลำดับ นักลงทุนที่มีรายได้ต่ำมีแนวโน้มถือครองหลักทรัพย์สั้นกว่านักลงทุนที่มีรายได้สูง นักลงทุนที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มที่จะกระจายการลงทุนไปในหลักทรัพย์หลายกลุ่มและถือครองหลักทรัพย์จำนวนมากขึ้น นักลงทุนทั่วไปมีผลดำเนินงานจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ทั้งกำไรและขาดทุนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน นักลงทุนที่มีระดับการศึกษาและระดับรายได้สูง มีแนวโน้มจะได้ผลจากการลงทุนในหลักทรัพย์ในทิศทางที่ดีขึ้น

ไพบูลย์ รอบคอบ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจ พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2544-2545 จากหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ทางบริษัททั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่นำเสนอต่อผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น บุคคลและองค์กรภายนอกมีผลประกอบการที่มีแนวโน้มดีขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงชื่อเสียงและความเชื่อมั่นให้แก่เจ้าหนี้และลูกค้าที่ต้องการซื้ออสังหาริมทรัพย์ หรือหุ้นของธุรกิจ รวมทั้งแสดงให้เห็นภาพของฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัทและข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการบริหารงานของกิจการ เพื่อระดมทุนจากผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป แนวทางสำหรับผู้สนใจไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้งบการเงินภายในกิจการ เช่น ฝ่ายการตลาด ฝ่ายบุคคล รวมทั้งพนักงาน และผู้ที่ใช้งบการเงินภายนอกกิจการ เช่น นักลงทุน เจ้าหนี้ ลูกค้า จะไม่ทราบถึงคุณภาพกำไรที่ดีของบริษัทดังกล่าวถ้าไม่ได้ทำการวิเคราะห์เพราะธุรกิจเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินไว้ว่าปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่างบการเงินได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีอย่างถูกต้องแล้ว